

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

יא.

עין משפט
נר מצוה

פ א מיי פ"ז מהלכות
הקדשות ה"ב ו' פ"ז
מ"ג ו' ומתנה ה"ב ט
ועי' בהשגות ובמ"מ סג
עשין עד תוס' ח"מ ס'
רמב"ם ספ"ק ח' וס' רמב
ספ"ק ג'
פ ב ג מיי פ"ז מהל'
הקדשות ה"ב יא סג
עשין עד תוס' ח"מ ס'
רמב"ם ספ"ק ד'
פ ד ה מיי ח' ס' ה' ח
ופ"ז מהל' ויביה ומתנה
השגות ועי' בהשגות
ובמ"מ ופ"ז ח' ס' ה' ט
סג עשין עד פ' תוס' ט'
ח"מ ס' רמב"ם ספ"ק כ כ'
ס' רמב"ם ספ"ק ג וס'
עכ"ל ספ"ק ח' וס' שג
ספ"ק ג'
ז א ז מיי פ"ה מהלכות
מטות ע"מ ה' ג' :
צ א ח ט מיי ח' ס' ה' י'

דב"ק

שהיו באים בספינה.
ואם ולא נתן רשות
למכור (קדושין כ"ו). נתון
ליהושע. רבי יוחנן בן
מנאי, דלאמרי' במ"מ ערובין
(י"א): מעשה ד' יאושע
דב"י חנינא שהלך לסייע
את ר' יוחנן בן גודגדל
בגופת לנמות, אמר לו חזור
בך שאתה מן המסוררים
אלמלא לוי היה. ספרי (פי'
ב) חזון בן גודגדל אמר
לוי חזור לחמוריה אתה
ממתיב בנפשך שאתה מן
המסוררים ואני מן השעוירין
(קדושין כ"ו).

רבינו חננאל

רבינו חננאל (המשך)
בבב שדרה וכתה לו שדרה
ואם אינו עומד שם לא
זכתה לו שדרה. מנא הני
מילי דהניא היה עומד
בעיר ואומר יודע אני כי
העומר שיש לי בשדה
השדה ושכחת ולא בעיר.
ופרישנא בשדה שכות
מעיקרו היה שכחה זכור
ולבסוף שכוח לא היה
שכחה מאי טעמא כיון
דכי קאי בשדה וזכור לו
זכתה לו שדרה ואע"ג
דבחר הכי שכוח אינה
ולבסוף שכוחו היה שכחה
מאי טעמא דהא ליתיה
גביה בשדה דלזכור ליה
שדרה ש"מ דאי עומד בבב
שדרה וכתה לו שדרה ואי
אינו עומד בבב שדרה לא
זכתה לו שדרה. ואמרי'
ומנאי דמשום דלא היה
קאי בבב שדרה נעשה
שכחה דלמא גזירת הכתוב
היא (א) בדשדה לא ניהו
הבעיר כי האי
גוגא זכור ולבסוף שכוח
ליתיה שכחה מכתוב לא
ליתיה ליתיה למתן מינה
לרבות שכחת העיר. ונדהו
הדברים האלו ואסקה רב
אשי יהיה לרבות שכחת
העיר. ולא נתברר כי
אם עומד בבב שדרה
זכתה לו שדרה ואי
וקיים שהיו באין בספינה.

לפיכך מציאה מוגט. היא ילפינן הוי מדרכנן דמליאת קטן לא
הוי אללא מדרכנן אפילו לרבי יוסי דלמרי' (למקן דף י"ג). גול
גמור היינו מדבריהם ולענין יד לא פליגי דילפינן אללא לענין חריס':
זכתה לו. ואן נראה אע"ג דלא אמר זכתה לי דזכתה לו כדאמרי'
HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

ילפינן מציאה מוגט וזכור סבר לא ילפינן
מציאה מוגט ואיבעית אימא בקטנה כולי
עלמא לא פליגי דילפינן מציאה מוגט והכא
בקטן קא מיפלגי מר סבר ילפינן קטן מקטנה
וזכור סבר "לא ילפינן קטן מקטנה ואיבעית
אימא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי:
מתני' בראה אותן רצין אחר מציאה אחר
צבי שבור אחר גזולות שלא פרחו ואמר
זכתה לי שדי זכתה לו היה צבי רץ כדרכו או
שהיו גזולות מפריוחין ואמר זכתה לי שדי לא
אמר כלום: **גמ'** אמר רב יהודה אמר שמואל
והוא שעומד בצד שדרה ותקני ליה שדרה
(דאמר ר' יוסי בר' חנינא דחצרו של אדם
קונה לו שלא מדעתו דהני מילי בחצר
המשתמרת אבל חצר שאינה משתמרת אי
עומד בצד שדרה אין אי לא לא ומנא תימרא
דחצר שאינה משתמרת אי עומד בצד שדרה
אין אי לא לא דתניא היה עומד בעיר ואומר
יודע אני שעומר שיש לי בשדה פועלים
שכחוהו לא ידע שכחה יכול לא ידע שכחה
תלמוד לומר וישכחת עומר בשדה בשדה
ושכחת ולא בעיר הא גופא קשיא אמרת יכול
לא ידע שכחה אלמא הוי שכחה ונסיב לה
גמרא בשדה ושכחת ולא בעיר אלמא לא
הוי שכחה אלא לאו הכי קאמר ובשדה שכוח
מעיקרו הוי שכחה זכור ולבסוף שכוח אין
שכחה מאי טעמא דכיון דקאי גבה הויא ליה
הצרו וזכתה ליה אבל בעיר אפילו זכור
ולבסוף שכוח הויא שכחה מאי טעמא דליתיה
גביה דלזכור ליה ממאי דלמא גזירת הכתוב
היא דבשדה נהוי שכחה ובעיר לא נהוי
שכחה אמר קרא ולא תשוב לקחתו לרבות
שכחת העיר האי מיבעי ליה ללאו אם כן
נימא קרא לא תקחנו מאי לא תשוב לרבות
שכחת העיר ואכתי מיבעי ליה לכדתנן
ש"לפניו אין שכחה שלאחריו יש שכחה
שהוא בכל תשוב יזה הכלל כל שהוא בכל
תשוב שכחה כל שאינו בכל תשוב אינו
שכחה אמר רב אשי אמר קרא יתיה לרבות
שכחת העיר וכן אמר רבה בר בר חנה והוא
שעומד בצד שדרה איתביה רבי אבא לעולא
מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו באים
עישור שאני עתיד למוד נתון ליהושע
ומקומו

הפרה (ב"ק דף מט: ושם ד"ה והלכתא)
אמר משכנו שג גר ציד שרצל ומת
הגר כו' וזה קונה השאר כו' ופרקי'
ותקני ליה חצרו דלמרי' ר' יוסי בר'
חנינא כו' ומסיק דליתיה פ"י למלוה
בחצרו וקשה דהתם משמע דהוי בחצר
המשתמרת מדמייתיה עלה מרבי יוסי
בר' חנינא דמיירי דמשתמרת כדמוכח
הכא ועוד דמסתמא צימו ודאי
משמתי הוה ששנר שם המשכון
וא"כ כי ליתיה נמי לקני ועוד אדפרקי'
ליה מדרבי יוסי בר' חנינא לפרוך
ממתני' ומיהו זה נוכל לתרץ דמתני'
הוי משום דנתכיון לזכות בה דלמרי'
זכתה לי לך מייתי מרבי יוסי בר'
חנינא (ב) וי"ל דה"פ דליתיה למשכון
בחצר אבל מלוה גס לפי המקשן
מיירי דליתיה בחצר ולכן לא פריקי'
ממתני' כ"א מרבי יוסי בר' חנינא
וא"כ פרק הזורק (גיטין דף עו: ושם
ד"ה והוא) דתנן זרק לתוך ביתה או
לתוך חצרה מגושמת משמע דמשתמרת
ואפילו הכי קאמר עולא והוא
שעומדת בבב ביתה וי"ל דדוקא גבי
גג דליתיה בבב כרחיב דענין עומדת
בבב ביתה דלמא דש"מ צעמתינן:
זכור ולבסוף שכוח. פירושו זכור
צעה שהשכחה מתחלת
שכח שכחוהו פועלים ולבסוף שכח
גם הוא ושכוח מעיקרו הוי כששכחו
הפועלים שכח גם הוא אבל מה שהוא
זכור צעה שהפועלים זוכרין אין זה
זכור ולבסוף שכוח דל"כ לא תמצא
שכחה לעולם דכשדהו מללא עומדין
יאמר יזכה לי שדי: **דלמא** גזירת
הכתוב היא. פרש"י ונגרסו יכול ידע

שכחה ותימה לפי שרואה לתמור ראייתו מגיה הברייתא ומו מה מתרץ לרבות שכחת העיר והלא צרייתא ליה דזכור ולבסוף שכוח לא הוי
שכחה דקתני יודע אני שפועלים שכחוהו והכא דריש לרבות שכחת העיר יעמיד שכוח מעיקרא לכן י"ל שאינו קוטר ראייתו אללא גמרא
קשה לו על הברייתא מני"ל למדרש מיעוטא על דיוקא דקרא דריש צעה ושכחת דהיינו שכוח מעיקרא אללא זכור ולבסוף שכוח לא
הוי שכחה ועל זה קאי מיעוטא לומר דבעיר אפילו זכור ולבסוף שכוח הוי שכחה וזכור ולבסוף שכוח הוי שכחה הוי שכחה שכוח
מעיקרא ולא בעיר והכי מסתברא טפי לאוקמה מיעוטא פועלים דקרא צעה ושכחת ולא ידעתי משני שאינן לרבות שכחת העיר
וע"כ לא מני קאי מצעמתי דקרא: **זה הכלל**. דלמאי קין קין זימת:

עישור שאני עתיד למוד. פרש"י פרק קמח דקדושין (דף טו: ושם ד"ה מעשה) שהיה ירא פן יסמכו עליו בני ביתו שעשיר
ויאלצו טבל דחזקה על חצר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו ממוקן וקשה דהיינו דוקא בחצר שמת או בחולץ ואין
דעתו לשבוע עד ימים רבים ועוד למה נתנס לרבי יהושע ולרבי עקיבא יקרא להם שם ולא יומר ועוד דלמא זה קריאת שם דלא אמר
עשה יהא מעשר אללא אמר מעשר ראשון יהא נתון ליהושע ופרש"י דשנת הציעור הימה וכבר הפרישם והיה כר"ל להוציאם מתחת ידו
ולמנס

לפיכך מציאה מוגט. כי היכי דגבי גט אית לה חצר לקטנה גבי
מציאה נמי אית לה: **ומר סבר לא ילפינן**. ממונה מאיקורה וגבי
ממונה חצר מנאס המלא אתרביא ואיכא למימר דשליחות הוא
ומשום דלמא לדבר עבירה אנטרין למכתב התם: **והכא נקטן**
פליגי. דלא אשכחן דרבי ציה חכר:
מר אמר חדא כו'. ר"ש חן לקיש
אמר לענין מציאה ורבי יוחנן לענין
גט. אי נמי מר אמר קטן ומר אמר
קטנה: **במתני' אחר זבי שבור**.
דהוא דומיא דמציאה שאינו יכול לרוץ
ומשתמר בתוך השדה אם לא יטלוהו
אחרים: **גמ'** אי עומד בבב שדרה
אין. דעכשיו היא משתמרת על ידו:
עומר שיש לי צעה. שהתמתי שם
מדעתי וכמכתי על הפועלים
שיצאוהו ופועלים שכחוהו: לא יהא
שכחה. אם חזר ושכחו: צעה
ושכחת. אם שכחתו צדוקן מן השדה
הוי שכחה ולא שכחתו משכנתם
לעיר: **אללא לאו הכי קאמר צעה**
שכוח מעיקרו כו'. צעוד האיש צעה
עומר השכוח מעיקרו ושכחוהו ומה
תמילה לפועל הוי שכחה אללא זכור
שהניחו שם מדעתו ולבסוף שכחו
על ידי פועלים לא הוי שכחה: אללא
לא מתקן דבעיר שדרה
מהנך טעמים הני"ל דלאו
בר חיובא חו ל"ש אי בני
עבד מני"ל בלמא דלמא לאו בני
בניניה אתרביא חזר משום
ידו ולמא בלמא דוקא
בעומר בבב חצרו ולמא
תום ד"ה ילפינן כו'
מדרבנן. עין תוס' יבמות
ט' ע"ב ד"ה גמרינן:

תורה אור השלם
1 בי תקצ"ב קציר
בשדך ושכחת עמר
בשדך לא תשוב לקחתו
לגר ליתום ולאלמנה
ידקה למען ירבה י?
אלהך בכל מעשה
דיך: הברית כי די

גליון הש"ס

גליון הש"ס
ר"ה ובר שדרה ובר
ומשום דאין שכיח עמר
עבירה. קשה לי דאם
מסתבר לא ידענא דעמר
לא מתקן דבעיר שדרה
מהנך טעמים הני"ל דלאו
בר חיובא חו ל"ש אי בני
עבד מני"ל בלמא דלמא לאו בני
בניניה אתרביא חזר משום
ידו ולמא בלמא דוקא
בעומר בבב חצרו ולמא
תום ד"ה ילפינן כו'
מדרבנן. עין תוס' יבמות
ט' ע"ב ד"ה גמרינן:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה זכתה
לו נראה כו'. י"ב אללא
הרמ"ם מתקן כו' ד'
אמרו וזכר המשמרת
לחצר שאינו (ועמ"ש)
כינוי בח"מ ס' ר"ס
ס"ק (א): [ב] שם
ד"ה ה"מ כו' וי"ל
ד"ה כו'. י"ב וכן פ'י
הר"ק פ"ג ד"ב
והרמ"ם:

רבינו חננאל

כי פליגי במציאה ר"י
סבר ילפינן מציאה מוגט
ור"ל סבר לא ילפינן.
איבעי תימא (בבב ט"ז)
ילפינן מציאה מוגט וכי
פליגי בבב ר"י יליף
לקטן מקטנה כשם שזכרה
חצירה של קטנה לקטן
כן זכרה חצר של קטנה
לקטן. ור"ל (ס"ל) ריבה
התורה החצר כדי לאשה
ואפ"י קטנה אבל לקטן
לא. איבעי תימא כ"ע
לא ילפינן קטן מקטנה
ור' יוחנן וירוש לקיש
לא פליגי אלא ר' יוחנן
הורה בקטנה רצה לה חצר
יש לה ד' אמות וירוש
לקיש הורה בקטן דאין
חצירו זכרה לו ולא ר'
אמות שלו כן מסקנא
דשמעתא: **סיפא** ראה
אותן רצין אחר המציאה
וכי' עד זכתה לי שדי
וזכתה לו שדרה: **גמ'**
הוא שעומד בצד שדרה.
ואמרי' אמאי צריך להיות
עומד בצד שדרה ותקני
ליה שדרה כו' יוסי ר'
חנינא דאמר חצירו של אדם